

Országos Magyar Vadászkamara

ETIKAI KÓDEX

Az Országos Magyar Vadászkamara szabályzata a vadászok vadászat során
tanúsítandó alapvető kötelelességeiről

Budapest 2013

Preambulum

A vadász önként vállalt tevékenységét – más személyekre irányadó jogszabályi előírásokhoz képest – általában szigorúbb jogi és erkölcsi követelmények keretei között teljesíti, és ezek természetes velejárói magatartásának.

Abból kiindulva, hogy a vadászati kultúra a magyar szellemi örökség elidegeníthetetlen része, és emlékezve arra, hogy történelmünk nagy vadász egyéniségei a vadászati etika és etikett megalapozói voltak, az Országos Magyar Vadászkamara és a Vadászati Kulturális Egyesület e hagyományt folytatva, a közösen kialakított alapelvekre építve, Etikai Kódex megalkotásáról döntött.

A két testület, az Etikai Kódexben összegyűjtött vadászetikai normák, a vadász etiketre vonatkozó szabályok megfogalmazásával és közreadásával kíván szolgálatot tenni a magyar vadászat jelenének és jövőjének.

I.

CÉLJA ÉS HATÁLYA

1. Az Etikai Kódex (továbbiakban: Kódex) a vadászokkal szemben támasztott magatartásbeli követelmények megfogalmazásával az Országos Magyar Vadászkamara tagsága és minden e nemes szenvedélyt űző számára eligazításul szolgál.
2. A Kódex elő kívánja segíteni a vadásztársadalmat övező közbizalom erősítését, a vadászok megbecsülését. Megjelöli azokat az elvárásokat, amelyek tiszteletben tartása védelmet nyújt a vadászt ért esetleges jogtalan támadásokkal és jogellenes intézkedésekkel szemben.
3. A Kódex kötelezően azoknak a vadászoknak a tevékenységére és a vadászatot befolyásoló más magatartására terjed ki, akik az Országos Magyar Vadász- kamara tagjai.
4. A Kódexben használt "vadász" fogalmát a hatályos és a vadászatot szabályozó jogszabályban írtak szerint kell értelmezni.

A Kódex az elfogadásáról döntő Küldöttközgyűlés bezárását követő 30. napon lép hatályba és kihirdetéséről az Országos Magyar Vadászkamara elnöke a megyei szervezetek útján gondoskodik.

II.

ÁLTALÁNOS ETIKAI KÖVETELMÉNYEK

**„Bár az ősember ösztönös hajlamát a civilizáció megfékezte bennem, vadászszenvedélyemmel nem bír!”
(Guy de Maupassant)**

A vadászat ünnep ezért a vadász tiszta lélekkel készüljön arra. A vadászat a természettel való eggyé válás pillanata, amire készülni kell lelkileg és az alkalmas eszközök megválasztásával egyaránt. Vadászat közben a természet teremtményeinek életét oltjuk ki, ezért az soha nem válhat rutinszerűen megszokott, közömbös, érzelmektől mentes időtöltéssé.

A vadász erkölcsi és szakmai kötelessége, hogy megismerje a vad életét, biológiáját, viselkedését, ezzel is megadva a tiszteletet a vadon élő állatoknak.

A vadász:

1. a vadászatot szabályozó jogszabályok és szabályzatok betartása mellett tevékenységét a közérdek javára is gyakorolja;
2. vadászata során törekedjen vadásztársaival történő együttműködésre, a kölcsönös tiszteleten alapuló udvarias magatartásra;
3. a vadászat hagyományainak megfelelően a kölcsönös megbecsülést és tiszteletet tanúsítva érintkezzék, illetve működjenek együtt a vadászati hatóságok és szervek tagjaival;
4. folyamatos önképzéssel fejlessze természettudományos ismereteit, hogy el tudjon igazodni az erdők, mezők és vizes élőhelyek bonyolult világában;
5. törekedjen a tudományosan megalapozott és korszerű vadászati módok alkalmazására, ezek megválasztásában érvényesítse szakmai önállóságát;
6. a meggyőződésétől eltérő jogi véleményekkel és tudományos irányzatokkal szemben tanúsítson türelmet;
7. ismerje és óvja a természetet, tevékenysége mindenkor szolgálja a természetes környezet fennmaradását, a vadászható és nem vadászható fajok megtartását egyaránt;
8. tudnia kell, hogy melyik vadfaj elejtésére milyen fegyver, illetve lőszer alkalmas, lő készségének folyamatos karbantartásával pedig törekedjen arra, hogy a vad elejtésekor annak minél kevesebb szenvedést okozzon;
9. önmérséklettel igyekezzen elkerülni a vad sebzését;
10. a vadat kizárólag a jogszabályokban engedélyezett időben, módon és eszközökkel hozza terítékre, illetve fogja be;

11. vadászat alkalmával legyen mértéktartó, a puskás ember vadásszá ugyanis csak akkor válik, ha a körülményeket mérlegelve el is tudja engedni lövés nélkül a vadat;
12. fordítson gondot a megfelelő felszerelés kiválasztására (fegyver, kereső és céltávcső, ruházat);
13. viselkedésével, magatartásával mutasson példát vadásztársai, a kezdő vadászok és a társadalom nem vadászó tagjai számára. Tudását igyekezzon átadni a fiataloknak, tevékenységével segítse elő a szemléletformálást;
14. a folyamatos önképzés, a szakmai ismeretek állandó bővítése, a klasszikus és a kortárs vadászati szép-, illetve szakirodalom forgatása, valamint a folyóiratok, vadászújságok, egyéb kiadványok rendszeres olvasása minden etikus, kulturált vadász kötelessége;
15. magánéleti életvitelével törekedjen arra, hogy azzal tiszteletet és megbecsülést szerezzen mind maga, mind pedig a vadásztársadalom egésze számára.

III.

A VADÁSZ ÉS A VAD KAPCSOLATA

1. A vadász és a vad kapcsolata a vadászat előtt, illetve a vadászat során

**„Sose fordítsd fegyvered csövét olyasmi felé, amit nem akarsz eltalálni”
(Maderspach Viktor)**

- 1.1. A vadász kötelessége a természet, a vadonélő állatok óvása és a vadászati hagyományok tisztelete, a jövő nemzedékeknek való megőrzése céljából. A vadász gondoskodik a vad nyugalomáról. Indokolatlanul nem zaklatja a vadászterületet. A vadászatok gyakoriságát nem viszi túlzásba. Társas vadászatot csak annyit szervez, ami még nem megy a vad nyugalmának, a törzsállománynak a rovására.
- 1.2. A vadász nem tesz kockázatos, messzi - vadászias lő távon túli - és bizonytalan kimenetelű lövéseket. Hasznos szárnyas vadra röptében, nyúlra futtában, nagyvadra - a vaddisznó vagy a sebzett nagyvad kivételével - álló testhelyzetben illik csak lövést tenni.
- 1.3. Az apróvadat 30-50 méterről, a nagyvadat 100-150 méterről illik terítékre hozni. A közeli lövések, főként apróvadra, indokolatlanul roncsolják a vadat, ezért az etikus vadász kiengedi azt a megfelelő, vadászias távolságra. Nagyvad esetében csak a keresztben, takarás nélküli helyen álló vadra szabad lövést tenni. A nagyvadat tükrén lőni szégyenteljes cselekedet.

- 1.4. „Ha minden esély a vadász mellett van, nincs a sikerben semmi öröm. Ezért nem egyeztethető össze a vadászbecsülettel... a technika minden rendelkezésre álló eszközének a kihasználása” (Csathó Kálmán)
- 1.5. Automata (öntöltő) fegyverekkel tilos vadászni, de az egyébként engedélyezett töblövetű ismétlő fegyverek használatánál is joggal elvárható a töltényszám minimalizálása, azaz az önkorlátozás.
- 1.6. A mozgó gépkocsiból, traktorról, kombájnról, terepmotorról, quadról, lóról, helikopterről történő vadászatot, illetve a vad ezen eszközökkel való hajtását, mozgását nemcsak a törvény, de a jóézés is tiltja.
- 1.7. Éjjellátó berendezést, hőkamerát, elektronikus akusztikus eszközt, illetőleg a vad megtévesztésére alkalmas anyagokat, azaz a modern technika képességpótló eszközeit az igazvadász nem alkalmazza. A vad természet adta képességeivel a vadász csak saját képességeit, illetve az emberi kitartást, szívósságot és akaraterőt állítja szembe.
- 1.8. Az igazvadász a vadászható fajok szakértő ismerője, a vadfajok nemét, életkorát, trófeaminőségét, egészségi állapotát minden vadásznak egyértelműen fel kell ismerni, illetve el kell tudni bíráltni. Aki erre nem érzi megfelelően felkészültnek magát, kérjen segítséget vagy vadásszon kísérővel.
- 1.9. Méltatlan, etikátlan dolog az apró és nagyvadnak kábító anyagot, netán mérget tartalmazó takarmányt adni, megcsonkolt vagy mozgásában bármilyen módon korlátozott csali állatokat alkalmazni, kutyával történő keresés gyakorlásának céljából vadat szándékosan sebezni.
- 1.10. A vadász az állatoknak fölösleges szenvedést tudatosan semmiképpen nem okoz, az állatkínzás minden formáját elítéli, és ha teheti, meg is akadályozza. Vadon élő állatot igazvadász hobbyból vagy státusz-szimbólumként nem fog be és nem tart fogságban.
- 1.11. A vadász az elejtett vad trófeáját megbecsüli, nem kérkedik annak méreteivel, hiszen az nem az elejtő, hanem az a vad és a vadgazda érdeme!
- 1.12. A vadászat sikeressége nem a lövések számán és az elejtett vad mennyiségén vagy a trófea minőségén múlik, azt sokkal inkább a vadász megfontoltsága, tudása, bölcsessége minősíti és az átélt pillanatok élményszerűsége jelenti. Az etikus vadász éppen ezért a puska elsütése előtt mérlegel, és elsősorban azt az egyedet ejti el, amelyet a természetvédelem, illetőleg a vadgazdálkodás érdekei megkívánnak, és amely ellen erkölcsi vagy szakmai kifogás nem emelhető.

**„Az agancsok, kampók, lapátok, agyarak mindegyike a fő célt, a vadászdiadalt testesíti meg, emlékeztet az élvezetes órákra Diána és az isteni Természet birodalmában.”
(Vojtkffy Hubert)**

2. Vadász és a vad kapcsolata a vadászat után (vadász és elejtett vad viszonya)

- 2.1. A lövés utáni ellenőrzés, az esetlegesen megsebzett vad felkutatása, vagyis a szakszerű és kitartó utánkeresés minden vadász kötelessége. A lövés eredményét akkor is ellenőrizni kell, amikor a hibázás biztosnak tűnik.
- 2.2. A megtalált, sebzett vadat az arra legalkalmasabb eszközzel és módon haladéktalanul meg kell szabadítani kínjaitól.
- 2.3. Az elejtett vadat illesse tisztelet - fajától, nemétől, korától, trófeaminőségétől függetlenül. Az elejtett vad szakszerű zsigerelése, rendbetétele és kezelése egyrészt értékmentés, másrészt tiszteletadás, de főleg kötelesség.
- 2.4. Végtisztesség a vadnak

A vadász a vad birtokba vétele után megadja annak a végtisztességet. Az igazvadász lelkében sajnálja az elejtett vadat, hiszen nem ellenfelével számolt le, hanem a természet egy részének az életét oltotta ki. Ugyanakkor büszkeséget is érez, hiszen sikerült a vad képességeit felülmúlnia. Aki nem sajnálja, és nem becsüli az elejtett vadat, az soha nem lesz vadász, mindig csak puskás marad. Igazi büszkeséget akkor érezhetünk, ha megfigyelés és elbírálás után, jó lövéssel, kevés szenvedést okozva sikerült a vadat terítékre hozni. A tiszteletadásnak más a módja nagy- és apróvad esetén, egyéni és társas vadászat alkalmával.

2.4.1 Nagyvad egyéni vadászata

Ekkor a vadász vagy kísérője – függetlenül a vad nemétől, fajától és korától - az elejtett vad szájába helyezi az utolsó falatot, majd egy másik töretet a lőtt sebre helyez. A töret lehet valamely, a közelben megtalálható, a vad táplálékát képező növény (például leveles gally, lucerna csokor, fenyőgally stb.). A harmadik töretet, a sebben kicsit megvérezve, a vadász a kalapja mellé tűzi. Ha kísérő vadász is van, ezt a töretet levett kalapjához fogva (ha nincs kalapja, akkor a tőr markolatához fogva), gratuláció kíséretében, ő nyújtja át az elejtőnek. A töretet legfeljebb 24 órán át viseljük, de ha közben ismételtén kimegyünk a területre vadászni, akkor már ne legyen a kalapunk mellett. Több nagyvad elejtése esetén is csak egy töretet tűzünk a kalap jobb oldalára.

Amennyiben a vad egy sikeres utánkeresés eredményeként kerül terítékre, akkor illik a kutyának az elejtő töretéből egy darabot annak nyaklójába tűzni.

2.4.2 Nagyvad társas vadászata

Társas vadászat után terítéket készítünk, melyen a vadat a jobb oldalára fektetve helyezük el. A vaddisznókat – megfelelő időjárás (hó, fagy) esetén – hasukra fektethetjük. Az elejtett vad „rangsor” szerint fekszik a terítéken. Elöl, a hímegek sorakoznak, majd a nőeműek és aztán az „utódok” (ünők, borjak, gidák, süldők, malacok). Több vadfaj esetén, a fajok között is érvényesül a rangsor. Az helyesen: gím, dám, őz, muflon, vaddisznó. A hajtásban esett róka helye, a láthatóság miatt, az első sorban van.

2.4.3 Az apróvad társas vadászata

Ilyenkor is készítünk terítéket, gondosan kiválasztva annak helyét. A terítékeket soha ne sárban, hanem gyepen, lucernás részen készítsük, az adott tájegységre jellemző környezetben. Az apróvad esetében is érvényesül a terítéken egyfajta hierarchia. Az első sorba a szőrmés, szárnyas ragadozók kerülnek. A második sorba a mezei nyulakat helyezzük el, jobb oldalukra fektetve őket, egymástól kb. 20. cm távolságra, minden tizediket fél testhosszal előbbre húzva. Ezt követően hasonlóképpen helyezzük el a fácánt (előbb a kakasokat, majd a következő sorokba a tyúkokat), végül a foglyot.

Nagy terítékű apróvad-vadászatok után (fácán, vadvacsa, esetleg mezei nyúl) nagyon mutatós a körteríték.

- 2.5. A társas vadászatok befejezését, a terítéket ünnepélyessé teszi, ha fenyőgallyakkal körberakjuk, a négy sarkán (körteríték esetén, a közepén) máglyát gyújtunk, amely akkor lobog a legjobban, amikor a vadászat vezetője kalapját levéve a jelen lévő legmagasabb rangú vadásznak jelentést tesz, néhány szóban ismertette a vadászat lefolyását, és az elért eredményt. A jelentést tevő és a jelentést fogadó személy a terítéssel szemben, egymással szembe fordítva áll. A teríték baloldalán a puskás vadászok állnak, jobb oldalán pedig mindazok, akik a vadászat sikeréért a vadászokkal együtt dolgoztak. A terítéknél a vadászoknak láthatóan üritett állapotban lévő puskákkal, vadászias öltözékben (a kalapszalagokat és a megkülönböztető színű mellényeket levéve) illik megjelenniük.

A vad tiszteletadásának hangulatos pillanata a vadászkiáltás megszólalása. A terítéknél az elejtett vadatól, az adott fajnak megfelelő kiáltással veszünk búcsút. A terítéken fekvő vadat lábbal illeszteni vagy átlépni, illetőleg a lombkaszorún belülre „kapu” nyitása nélkül belépni tilos!

3. A vadász és kutya kapcsolata

- 3.1. A vadászatok eredményességét jelentős mértékben javítják a jól képzett, fegyelmezett, szakszerűen alkalmazott vadászkutyák. A kutyatartó vadászok rendelkezzenek megfelelő kynológiai ismeretekkel, különös tekintettel a fajtakiválasztásra, a kiképzésre, a fegyelmezésre és a vadászatokon végzett közös munkára.

- 3.2. Vadászaton csak a megfelelően képzett, s a képzésről megfelelő igazolással rendelkező vadászkutya vehet részt, mely igazolás (vadászati alkalmassági vizsga, VAV) meglétét a vadászat vezetője köteles ellenőrizni.

- 3.3. Apró- és nagyvad vadászaton a vadászatot, mások szórakozását elrontó, fegyelmezetlen, agresszíven viselkedő vadászkutyát a vadászatról ki kell zárni. Ugyanezt kell tenni azzal a kutyával is, amely az elejtett vadban kárt okoz.

- 3.4. A vadász nem adhat le olyan lövést, amellyel a vadászkutya épségét veszélyezteti. A vadászaton a gazdájától elszakadt, elveszett kutyáról az információt át kell adnia a

vadászatvezetőnek, s ha lehetősége van rá, akkor a kutyát magával kell vinnie a találkozási pontig. Különösen igaz ez a vaddisznóhajtó kutyák esetében.

3.5.A vadászat közben megsérült, vagy mozgásában korlátozottá vált kutyával kapcsolatban az információit ossza meg a vadászat vezetőjével, hogy a kutya mielőbb megkaphassa a szükséges orvosi kezelést, vagy a gazdája segítségét.

A kutya, vadász segítője és nem cselédje.

3.6.A vadászterületeken kóborló, kidobott, elvadult háziállatok nem csupán a vadállományban okoznak jelentős kárt, hanem a többnyire a védett madarak és kismamók állományában is. Az elvadult kutyák lelövése során a vadász a törvényi előírások maximális betartása mellett messzemenően vegye figyelembe azokat a konkrét körülményeket, melyek a helyszínnel, a kutya fajtájával, esetleges jelzéseivel, lakott helytől, illetve a területen tartózkodó emberektől való eltávolodásának mértékével kapcsolatosak.

IV.

A VADÁSZ ÉS VADÁSZ KAPCSOLATA

1. „Milyen szép volna a vadászat, ha a résztvevők mindegyike azon volna, hogy a másik jól mulasson!” (idézet Sólyomtól, Nimród, 1935. szept. 10.)

1.1. A vadászat szerteágazó, színes és mély emberi kapcsolatokat alakít ki és gondoz, melyek igen fontos értéket jelentenek a vadászok számára.

1.2. A vadászaton mindenki egyenlő, a vadász azonban tiszteli az időseket, a nőket, segíti a fiatal kezdő vadászokat, aktívan támogatja a közösség életét szervező, a vadgazdálkodást szakmailag irányító egyesületi és gazdasági vezetőket.

1.3. A vadászok közötti kapcsolatrendszer lényeges eleme, hogy példaadással ösztönzik, támogatják egymás családtagjainak vadásszá válását.

1.4. A vadászati közösségek kötőanyaga az egymás iránt érzett tisztelet és szolidaritás.

Az a közösség (vadásztársaság, egyesület, földtulajdonosi közösség, vadászati szervezet) működik jól:

- ahol a közösség élén olyan, emberileg, etikailag és szakmailag is alkalmas vezetők állnak, akik nem várnak el és nem is fogadnak el előnyöket tisztségükből kifolyólag, mert azt szolgálatként élik meg,
- ahol a tagság aktív és felelősségteljes részvétellel, javaslattétellel és szükség esetén a megfelelő közösségi fórumon (!) elhangzó javító szándékú kritikával segíti a valóban közérdeket szolgáló döntések meghozatalát,
- ahol a többségi akarattal hozott határozatokat azok is elfogadják, és megvalósulását azok is segítik, akik a döntés-előkészítési folyamat során más álláspontot képviseltek, más javaslattal éltek,

- ahol a többség határozottan gátat szab a klikkesedésnek, megakadályozva, hogy egy vagy több „nagyhangú”, összeférhetetlen, valós vagy vélt sérelmekről vezérelt személy körül, – ellenérdekelt, külön akaratot, majd elkülönülést mutató – csoportosulás jöjjön létre,
- ahol a kisebb-nagyobb etikai és egyéb szabálytalanságok, vétségek szóvá tételére, bírálatára a nyíltan, „szemtől-szemben” kerül sor, és végül, de nem utolsó sorban,
- ahol nem uralkodik el az irigység, a kapzsiság és a telhetetlenség, tehát ahol a vadásztársak egymás sikerének is tudnak örülni.

Az ilyen közösségben valósul meg az az erény, amit vadásziaságnak nevezünk.

1.5.A vadászközösségek a vadász hagyományok őrzői és ápolói. A vadászavatás, a legősibb hagyományok egyike, tartalma a befogadás, az elismerés. Az avatási szertartás a lovaggá ütés középkori gyakorlatát mintázza. A humoros mozzanatok komoly, életre szóló tanácsokkal ötvöződnek. Durvaságnak és közönségességnek azonban nincs helye. Az avatás aktusát általában a jelen lévő legmagasabb rangú vagy legidősebb vadász végezheti, aki, természetesen, már ejtett el az avatandó által elejtett vadat. Nem etikus, ha minden jelenlévő tevékenyen részt vesz a „pálczázásban”, hisz a vadászavatás a megbecsülés, az elismerés ünnepe, és nem büntetés, így az avatóbottal történő bánásmódnak csak szimbolikus jelentősége van.

1.6.A vadászatra a megbeszélte, a meghívóban szereplő időpont előtt legalább néhány perccel, kipihten kell megjelenni. A vadászaton zöld vagy barna színű, a vadász hagyományoknak megfelelő öltözetet illik viselni. (A terepszínű ruha, az íjászok kivételével, vadászatra nem való). A vadászias öltözetnek a vadászkalap is tartozéka. Aki nem szereti azt viselni, a hátizsákjában vagy tarisznyájában annak is legyen, hogy a tőretet megfelelőképpen át tudja adni, vagy át tudja venni.

1.7.A vadász puskája legyen tiszta, kifogástalan állapotú. A golyós fegyvert ürítve (zárdugattyú nyitva), bal vállon, a csővéggel felfelé, hord szíjon, vagy a billenő csövű fegyvert megtörve a vállra téve illik tartani a vadászat előtt, illetve társas vadászat esetén, a hajtások közötti szünetekben.

1.8. Társas vadászon a vadász:

- hangoskodással, kirívó viselkedéssel mások vadászatát ne zavarja!
- a vadászatvezető utasításait maradéktalanul tartsa be, vadászat közben ne kezdeményezzen vitát, esetleges bíráló észrevételeit, vagy a folytatásra vonatkozó jobbító javaslatait a vadászat végén mondja el!
- kerülje az összelövést, a más által már elejtett vadba ne lőjön bele!
- ne akarjon olyan vadat megszerezni, amit nem ő lőtt!

- célszerű, ha a társas apróvadvasászat előtt eldöntik, hogy ki tesz lövést a jobbról kelő vadra!

amennyiben leálló, ne igyekezzen kitérni vadásztársát a lőállásból, ha a szerencse másnak reménytelibb lőállást adott!

- a vad elejtőjének azt a vadászt kell tekinteni: apróvad esetében: akinek a lövésére a vad helyben marad, nagyvad esetében: aki az első halálos lövést tette arra!
- vadászat közben ne telefonáljon!
- a vadászatot a teríték előtt elhagyni nagy sértés, ha megteszi, ne csodálkozzon, ha ezzel társai megvetését vívja ki,
- a kapott vadászrészt ne becsmérelje, vegye tudomásul, ha a sors folytán gyengébb minőségű, vagy kisebb vadat kapott!
- a vadászrészt egyenlően illik szétosztani. A vendéget azzal becsüljük meg, ha a vadászrész osztásakor először szólítjuk, de se több, se kevesebb vadászrészt ne kapjon, mint a többiek.

1.9.A törvények, jogszabályok ismeretén túl a vadásznak ismernie kell a helyi Házi Szabályzat előírásait, a vadászati szokásokat, és azokat fenntartás és kritika nélkül be is kell tartania.

„Zsákmányát a mohó kocapuskás a hátizsákjában, az igazi vadász a szívében viszi haza az erdőről-mezőről” (Szűtsy Lóránt)

2. Viselkedés meghívóként

2.1. Szép és barátságokat szülő, rendszeresen ápoltságok egyik a vendégvárás. A vendég érkezése ünneppé teszi a hétköznapot. Vendéget hívni azonban felelősség is. A vendég fogadását gondosan elő kell készíteni, programját körültekintően kell szervezni. A vendégvárás és fogadás ugyanakkor nem szolgálhat önző egyéni érdekeket.

2.1.1. Egyéni vadászat.

A vadászmagományoknak megfelelő, etikus viselkedés akkor is kötelező, ha az ember egyedül vadász!

A meghívottal a vadászat megkezdése előtt tisztázni kell, hogy mely vadfajra és azon belül milyen minőségre, valamint milyen egyéb dologra (szállás, ellátás stb.) szól a meghívás. Nem etikus a meghívott, illetve a vendéget kísérő részére eltérő információt adni.

A meghívó akkor kísérje maga a vendéget, ha kellő szakmai tapasztalattal és a vadászterület megfelelő ismeretével rendelkezik. Ellenkező esetben bízta a vendéget tapasztaltabb vadásztársára, vagy a hivatásos vadászra.

Kísérővel történő vadászat esetén:

- a kísérő is vigyen magával puskát, mert bizonyos szituációkban (utánkeresés, műszaki hiba, stb.) szükség lehet az ő segítségére is, annak érdekében, hogy a vadat kíméletesen terítékre tudják hozni;
- a kísérőnek alapos területismerettel, komoly szakmai tudással, kellő higgadtsággal kell rendelkeznie;
- haladjon a vadász előtt, segítve a vad megtalálását, felismerését;
- törekedjen, hogy a vendég korrekt tájékoztatást kapjon az adott vadásztársaságról, vadászterületről, vadgazdálkodási helyzetről;
- megengedhetetlen és elfogadhatatlan, hogy akár egyéni anyagi érdekből, vagy különös szimpátiából mást, nagyobb, vagy többet lövessen a vendéggel, mint amire a meghívás szólt;
- cserkelésnél és magaslesre való felmászásnál a kísérőnek elsőként kell mennie, az elejtett vadhoz azonban először a kísért vadásznak kell odalépnie, hogy a zsákmányt birtokba vehesse;
- kísérőként tiszteletben kell tartani a vendég fizikai teljesítőkéességét, és nem szabad lövés előtt sürgetni vagy kockázatos kimenetelű lövésbe belelovalni;
- a kísérő nem hordár és nem szolgál, ezért nem illik az összes holmit ráválházní, ugyanakkor a kísérő figyelmességéből segíthet a vendégnek felszerelése vitelében.

A vadászat a lövéssel nem ér véget, az elejtő az elejtett vadat kizsigerelheti, amennyiben erre nem tart igényt, úgy az a kísérő, vagy a hivatásos vadász feladata.

2.1.2. Társas vadászaton.

A meghívó vadászson együtt a vendéggel, de ne törekedjen nála nagyobb teríték elérésére. Lehetőség szerint állítsa a meghívottat az eredményesség szempontjából ígéretes helyre. Esetleges tapasztalatlansága, vagy ügyetlensége miatt őt ne kritizálja.

3. Viselkedés meghívott vendégként

- 3.1. A vendégvadászt az udvariasság szabályainak megfelelően a legígéretesebb helyek egyikével szoktuk megtisztelni, ám ezt ő nem erőszakolhatja ki. A vendégvadász legyen szerény és udvarias, ne akarjon mindent jobban tudni, mint a helyi vadászok.
- 3.2. Ne fogadjon el általánosságban elhangzó vadászati meghívást, azt ráutaló magatartással ne erőszakolja ki. A konkrét vadászatra szóló meghívást tisztelettel fogadja el, ha az írásban történt, akkor az elfogadást igazolja vissza.
- 3.3. A vadászatra szóló meghívás esetében mérlegelni kell, hogy miként, milyen mód van annak viszonzására. Amennyiben annak gyanúja merül fel, hogy a meghívás kizárólag a

beosztásnak vagy rangjának szól vagy nem áll módjában azt megfelelően viszonzni, akkor azt udvariasan utasítsa vissza.

3.4. Csak olyan és annyi vadat ejtsen el, amire és amennyire a meghívás szól.

3.5. Társas vadászatokon legyen fegyelmezett, alkalmazkodjon társaihoz a kapott feladatokat gyorsan, pontosan és szakszerűen teljesítse.

V.

EMBERI KAPCSOLATOK VADÁSZATON KÍVÜL

1. A vadász minden lehetséges helyen és alkalommal – különösen a vadászünnepeken - vállalja nemes hivatását, illetve szenvedélyét és társasági vadászöltöny viselésével tegye láthatóvá vadász mivoltát. Mindezt azonban ne tegye hivalkodó és másokat irritáló módon.
2. Az ország földjének minden négyzetmétere többes hasznosítású, egyidejűleg mindig és mindenütt sajátos tevékenységek és érdekek érvényesülnek. A vadászok és nem vadászok sikeres együttműködésének etikai alapja ezért az egymás iránt tanúsított kölcsönös megbecsülés és a folyamatos érdekegyeztetés.
3. A vadászat, a vadászok megítélését az egyes vadászok tevékenységével, viselkedésével kapcsolatos tapasztalatok alapozzák meg. A méltatlan viselkedés, az elítélendő életmód, a törvények és etikai elvárások semmibevétele egy-egy adott településen a vadászok egész közösségét rossz színben tüntetheti fel.
4. A vadászat jövőjét csak a föld- és erdőtulajdonosokkal való korrekt együttműködés biztosíthatja.
5. A föld- és erdőtulajdonban, mezőgazdasági kultúrákban okozott úgynevezett „vadászkar” (vetések autóval történő letaposása, fák engedély nélküli kivágása, vadászati létesítmények engedély nélküli építése, telepítése, stb.) súlyosan veszélyezteti a jó kapcsolatokat, ezért az ilyen cselekedeteket az adott vadász közösségnek egyértelműen el kell utasítania. **„A vadász mindig ügyeljen arra, hogy a földműves népnek ne lehessen panasza.” (Nemeskéri-Kiss Géza)**
6. Hozzáértő, nehézséget és fáradságot nem ismerő hajtók nélkül nincs eredményes társasvadászat. Igaztalan és méltatlan tehát a vadászat „másodrendű”, emberileg is lekezelhető, szereplőinek tekinteni őket.
7. Különböző okokból (öregség, betegség, anyagi ellehetetlenülés) sok vadász kénytelen megválni puskájától, vadásztársasági tagságától. A velük való törődés, a kapcsolattartás (évfordulós megemlékezések, rendezvényekre való invitálás) legyen nemes gesztusa a vadászok közösségének.
8. Vadászbarát temetésén a vadász, az alkalomhoz illő vadászöltözékben jelenjen meg. A gyásztöretet a kalap bal oldalára illik tűzni, amelyet a szertartás végén a sírgödörbe kell ejteni, vagy elhelyezni a sírhalmon. A vadásztemetést ünnepélyessé és vadásziasá teszi a

kürtszó. A díszlövés ugyanakkor inkább a katonai tiszteletadás sajátossága, ezért attól tartózkodni kell, de a helyi hagyományok része lehet, amennyiben ehhez a gyászoló család hozzájárul.

9. A vadászrendezvényeken (vadásznapokon, kiállításokon, konferenciákon) való megjelenésnek és az azokon tanúsított magatartásnak sajátos viselkedéskultúrája van. A vadászias megjelenéshez hozzátartozik az alkalomhoz illő ruházat, és a vadászkalap viselése. A vadászkiáltás ezeknek az eseményeknek elválaszthatatlan tartozéka. A kürtszó elhangzása után tapsolni csak akkor szabad, ha az együttes színpadon játszott és komponált zeneművet adott elő. A himnuszokat, a vadászati szervezetek szignáljait, illetőleg a terítékszignálokat felállva illik hallgatni.
10. A vadászatnak sajátos nyelvezte van. A szakkifejezések pontos ismerete és használata vadászati kultúránk ápolásának elengedhetetlen része. A legtöbb idegen kifejezésnek van magyar megfelelője, és hagyománytiszteletből vagy éppen a vadászati szaknyelv védelmében mindenképpen azokat kell használni.
11. A gasztronómia a vadászati kultúra szerves része. A vadételek elkészítése során törekedni kell a természetes alapanyagok felhasználására, és az erdőn-mezőn gyűjthető gombák, növények alkalmazására. A koccintás során törekedni kell arra, hogy a vadászahagyományoknak megfelelő módon, bal kezünkben tartsuk a poharat.

VI.

A VADÁSZOK TERMÉSZETHEZ VALÓ VISZONYA

1. A vad és élőhelye az egy és oszthatatlan természet szerves része, a természet egészének védelme tehát minden vadász alapvető érdeke és kötelessége.
2. A hazai emlősállatok és madarak túlnyomó többsége védelem alatt áll, a vadászható fajok száma minimális. A védelem alatt álló flóráért és faunáért minden vadász fokozott felelősséggel tartozik, és ez megbízható fajismertet követel meg. Ezért a megalapozott és folyamatosan fejlesztett természetismeret ma már kiemelt jelentőségű követelmény.
3. A vadon élő állatok életfeltételei közül különös fontossággal bír a nyugalom. A vadászatok szervezése, lebonyolítása során kiemelt figyelmet kell fordítani a védett fajok, különös tekintettel a fokozottan védett madarak költőhelyei és éjjeli szálláshelyei nyugalmának biztosítására.
4. A vad etetése nem járhat a terület biológiai szennyezésével, illetve az állatállomány egészségügyi veszélyeztetésével. Kiváló minőségű, tiszta etetőanyag kijuttatásával kell elejét venni a megbetegedéseknek, illetve a tájidegen gyommagvak általi gyomosodásnak.
5. A vadon élő állatok élőhelye folyamatosan zsugorodik, minősége romlik. A környezetszennyezés, szemetelés, zavarás, zajkeltés az erdőket sem kíméli. Az élőhelyvédelem a környezetvédők és vadászok közös érdeke. Az igazvadász magánemberként is (legyen vállalkozó vagy gazdálkodó) tudatos és felelős környezetvédő.

6. A vadászok természet iránti tisztelete, a tájképi értékek megőrzését célzó felelőssége megköveteli, hogy a vadászati létesítmények esztétikusak, tájba illőek legyenek, építésük, illetve megközelítésük ne veszélyeztessen földtani vagy növénytani értékeket.
7. A hulladék, ezzel együtt a töltényhüvelyek eldobálása durva illetlenség, egyúttal környezetet is szennyező, elítélendő tevékenység.
8. A vadászoknak illik, a vadászati vezetőknek pedig kötelességük és egyben érdekük is ismerni és tiszteletben tartani és tartatni azokat a természetvédelmi egyezményeket, melyek közvetve vagy közvetlenül a vadászatot is érintik, (Ramsari Egyezmény, Washingtoni Egyezmény, Bonni Egyezmény, Berni Egyezmény, Rió Egyezmény, NATURA 2000 program.)
9. A szárnyas ragadozók vadászhatóságának kérdésében régóta fennálló nézeteltérés feszül vadászok és természetvédők között. A vadászoknak el kell ismerniük, hogy a ragadozó madarak a madárfauna értékes csoportját képezik. A vadászoknak az a régi meggyőződése és helyenként még ma is tetten érhető gyakorlata, mely szerint minden ragadozó („kampós csőrű”) ellenség, ma már semmiképpen sem tartható fenn.
10. Vadászati kultúránk meghatározó összetevője a trófeakultusz. A minél szebb, minél nagyobb, érmet is kiérdemlő trófea utáni vágyakozás a vadászok testi, lelki és anyagi áldozatvállalásának hatékony ösztönzője. Az érmes, avagy egészen különleges trófeák üzletpolitikai jelentősége is nagy. Megengedhetetlen az anyagi érdekek által vezérelt, trófeák „gyártása”, az agancsok „manipulálása”. Ez a tevékenység a természet rendjébe való durva beavatkozás, mely a magyar vadgazdálkodás és vadászat egészére is árnyékot vett, megkérdőjelezve valós értékeinket és eredményeinket.

A Kódexet a Országos Magyar Vadászkamara a 2013. év május 8-án tartott Küldöttközgyűlése az 5/2013. számú határozatával elfogadta.

Tata, 2013. május 8.

Feiszt Ottó
elnök